

"Екологічне виховання дошкільників"

*Людина стала людиною, коли почула
шепіт листя і пісню коника,
дзюрчання весняного струмка і дзвін
срібних струмочків у бездомному
літньому небі...*

В.О.Сухомлинський

Серед актуальних завдань, які розв'язують сьогодні дошкільні навчальні заклади, важливе місце належить екологічному вихованню. Природа своїм розмаїттям, барвами і динамічністю процесів привертає увагу людей змалку, збагачує їх мислення, є джерелом радісних переживань. Для дошкільників вона виступає основним елементом формування інтересів і позитивного ставлення до навколишнього світу. Сприймання природи збагачує мову, емоційну сферу, благодійно впливає на духовний світ малят та їх фізичний розвиток. Екологічні зміни на планеті спонукають сьогодні людей все глибше занурюватись в суть проблеми екологічного виховання та робити все необхідне для її вирішення. Екологічне виховання дітей - нова галузь дошкільної педагогіки, теоретичний та практичний розвиток якої здійснюється на сучасному етапі.

Екологічне виховання підростаючого покоління є проблемою глобальною, вимагає практичного вирішення адаптованих завдань, покликана прищепити дітям відчуття різноманітності форм, фарб, звуків у природі, прищепити дітям потребу не лише милуватися а й пізнавати, спостерігати, встановлювати зв'язки між явищами природи, робити відкриття. Екологічне виховання покликане значно посилити пізнавальні можливості дітей через формування у них стійкого інтересу до навколишнього світу.

Наш обов'язок відновити природу доки не пізно, тому з основних напрямків навчально – виховної роботи в дошкільних навчальних закладах є формування та розвиток екологічного мислення, самосвідомості, екологічної культури нового покоління – покоління ХХІ століття.

Основною формою роботи з екологічного виховання дітей - є заняття. На занятті діти отримують нові знання та уточнюють і закріплюють набуті раніше. Основне це засвоєння дітьми програмового матеріалу. Для цього вихователь використовує різноманітні методи – спостереження природних об'єктів, праці дорослих, дидактичні ігри, робота з картинами, читання художніх творів, бесіди. Метод проекту ґрунтується на дитячих потребах, інтересах, відкриває великі можливості для формування власного життєвого досвіду дитини у процесі взаємодії з навколишнім світом.

ЗРАЗКИ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

І ПРОЕКТ " ПРИКРАСЬ ДОВКІЛЛЯ". Спрямований на те, щоб подбати про чистоту та затишок не лише оселі, а й довкілля. Під впливом приємних

вражень від своїх досягнень діти разом з вихователем доходять висновку – треба підтримувати чистоту в природі.

II. ПРОЕКТ "КНИГА СКАРГ І ПРОПОЗИЦІЙ". Мета проекту – зібрати в книгу "скарги", які надходять від тварин та рослин, що оточують дітей.

III. ПРОЕКТ "ДАРУЄМО РАДІСТЬ". Мета проекту - порадувати тих, хто нас оточує: погодувати пташок, збудувати шпаківню.

IV. ПРОЕКТ "БЕРЕЖИМО ВОДУ". Мета проекту – навчити дітей економно використовувати воду, не забруднювати озера, ставки.

V. ПРОЕКТ "КОЛЕКЦІЯ ТВАРИН". Мета – збирання фотокарток, листівок з зображенням тварин та створення колекції. Підготувати дітей екскурсиводів, які розповідають цікаві історії про тварин, читають вірші.

VI. ПРОЕКТ "ПРОГНОЗ ПОГОДИ". Мета проекту – діти збирають народні прикмети, за якими завбачають природу:

- театр природи (явища та стихії природи) ;
- екологічними стежинами (луг, ліс, сад, озеро).

Екологічні спостереження дають дітям можливість спілкуватися з живим об'єктом, розглянути його, отримати знання, показати взаємозв'язок, що існує в природі, закласти основи для появи у дітей емоційно – позитивного турботливого ставлення до даного об'єкту чи явища.

Наступною формою роботи є – дослід, вони можуть бути екологічного та природознавчого характеру. Організуючи цю роботу беремо до уваги важливу умову – нові знання, які дитина отримає, як результат своїх власних відкриттів, які ґрунтуються на знаннях, раніше нею засвоєних.

Екскурсії – це заняття, які здійснюються в природу. Освітньо -виховне значення екскурсій дуже велике, бо вони збільшують інтерес дітей до рідної природи, сприяють вихованню почуттів. Велику і цікаву спадщину екскурсій залишив нам В.Сухомлинський, яка до сьогоднішнього часу використовується в роботі з дітьми.

Екологічний тренінг - його мета формування у дітей екологічного чуття. Вправи з екологічного тренінгу проводяться в індивідуальній роботі з дітьми, а також у ході колективних занять. Діти повинні діяти з відомими правилами поведінки в природі.

На сучасному етапі пріоритетними завданнями з екологічного виховання дошкільників є :

1. створення умов для екологічного виховання дошкільників;
2. здійснення цілісного підходу до оздоровлення дітей засобами природи.
3. формувати елементи наукових знань про основні екологічні фактори в розвитку живої природи (світло, температуру, вологу, ґрунт, взаємозв'язки та залежності)
4. розвивати вміння класифікувати живу природу на основі безпосереднього сприймання та аналізу зовнішніх ознак.
5. стимулювати допитливість та інтерес до пізнання природи описами її об'єктів та явищ (народна творчість, прислів'я, загадки).

Аналізуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що робота з екологічного виховання повинна бути систематичною, послідовною та направленою на позитивний кінцевий результат. Чим більше знатиме дитина, тим більше хотітиме довідатися ще, тим сильніше розумітиме, як вабить до себе рідна природа. Дорослі повинні виховати дітей так , щоб вони жили в дружбі з природою , щоб жодна істота не зникла назавжди.